

Ε.Π.(m)

Αριθμός 1727/2020

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 9 Ιουνίου 2020, με την εξής σύνθεση: Μ. Καραμανώφ, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ' Τμήματος, Μ. Παπαδοπούλου, Β. Κίντζιου, Ο. Παπαδοπούλου, Χρ. Σιταρά, Σύμβουλοι, Ουρ. Νικολαράκου, Κ. Σκούρα, Πάρεδροι. Γραμματέας η Ι. Παπαχαραλάμπους, Γραμματέας του Δ' Τμήματος.

Για να δικάσει την από 14 Ιανουαρίου 2020 αίτηση:

του σωματείου με την επωνυμία «Πανελλήνιο Σωματείο Καταστημάτων και Καταναλωτών Εστίασης και Διασκέδασης» και τον διακριτικό τίτλο «ΠΑ.Σ.Κ.Κ.Ε.ΔΙ.», που εδρεύει στη Θεσσαλονίκη (Μαυροκορδάτου 24), το οποίο παρέστη με τη δικηγόρο Ντανίτσα Τιφάνα (Α.Μ. 22778), που τη διόρισε με πληρεξούσιο,

κατά των Υπουργών: 1. Οικονομικών, ο οποίος δεν παρέστη, 2. Προστασίας του Πολίτη, ο οποίος παρέστη με τον Παντελεήμονα Παπαδάκη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που κατέθεσε δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4509/2017, περί μη εμφανίσεώς του, 3. Υγείας, ο οποίος παρέστη με τον Νικόλαο Τσίρο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που κατέθεσε δήλωση, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 4509/2017, περί μη εμφανίσεώς του και 4. Εσωτερικών, ο οποίος δεν παρέστη.

Με την αίτηση αυτή το αιτούν σωματείο επιδιώκει να ακυρωθεί η υπ' αριθ.

Δ2β/Γ.Π.οικ.80727/15.11.2019 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών (ΦΕΚ Β' 4177/15.11.2019).

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως της εισηγήτριας, Παρέδρου Ουρ. Νικολαράκου.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξουσία του αιτούντος σωματείου, η οποία ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση και τους αντιτροσώπους των Υπουργών που εμφανίσθηκαν, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή της.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτη σε τα σχετικά έγγραφα

Σκέψη κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της υπό κρίση αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (1442574, 5215453, 3251110-11/2020 ειδικά έντυπα παραβόλου).

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. Δ2β/Γ.Π.οικ.80727/15.11.2019 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών με τίτλο «Καθορισμός των οργάνων, της διαδικασίας ελέγχου πιστοποίησης των παραβάσεων και επιβολής των προβλεπομένων κυρώσεων, καθώς και των κριτηρίων προσδιορισμού του ύψους του προστίμου, της διαδικασίας είσπραξης των προστίμων καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή του ν. 3868/2010 (ΦΕΚ 129/Α' 3.8.2010), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 4177/15.11.2019).

3. Επειδή, το αιτούν σωματείο έχει ως καταστατικό σκοπό την προαγωγή των οικονομικών και επαγγελματικών συμφέροντων των μελών του, τα οποία είναι επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (αλλά και εργαζόμενοι και επισκέπτες των καταστημάτων αυτών). Με έννομο συμφέρον δε, ζητεί το αιτούν την ακύρωση της προσβαλλομένης κοινής υπουργικής αποφάσεως (κ.υ.α.), με την οποία εξειδικεύονται τα σχετικά με την επιβολή κυρώσεων για την παράβαση της θεσπιζόμενης με τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3730/2008, όπως ισχύει, απαγορεύσεως του καπνίσματος στους χώρους, μεταξύ άλλων, των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, ισχυριζόμενο ότι η απαγόρευση αυτή συνεπάγεται ουσιώδη περιορισμό στην άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας των μελών του και σημαντική διαρροή της πελατείας τους.

4. Επειδή, το Σύνταγμα στη μεν διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 προβλέπει ότι: «Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας», στη δε διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 ότι: «Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη». Περαιτέρω, στο άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. ... Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από το νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας». Τέλος, στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 3 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών...».

5. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 1991, 3665, 4388/2005, 1210, 2227/2010), με το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος κατοχυρώνεται ως ατομικό δικαίωμα η προσωπική και οικονομική ελευθερία, ειδικότερη εκδήλωση της οποίας αποτελεί η ελευθερία ασκήσεως επιχειρηματικής ή επαγγελματικής δραστηριότητος. Στην άσκηση της ελευθερίας αυτής είναι δυνατόν να επιβληθούν από τον νόμο περιορισμοί, οι οποίοι, για να είναι συνταγματικώς επιτρεπτοί, πρέπει να ορίζονται γενικώς κατά τρόπο αντικειμενικό και να δικαιολογούνται από αποχρώντες λόγους δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος, οι οποίοι τελούν σε συνάφεια προς το αντικείμενο και τον χαρακτήρα της ρυθμιζόμενης επαγγελματικής δραστηριότητας. Εν όψει δε της συνταγματικής αρχής της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1 του Συντάγματος), οι ως άνω περιορισμοί πρέπει να είναι πρόσφοροι και αναγκαίοι για την επίτευξη του επιδιωκούμενου από τον νομοθέτη σκοπού δημοσίου ή κοινωνικού συμφέροντος και να μην είναι δυσανάλογοι εν σχέσει προς τον σκοπό αυτόν.

6. Επειδή, με το άρθρο πρώτο του ν. 3420/2005 (Α' 298) κυρώθηκε η Σύμβαση Πλαίσιο για τον έλεγχο του καπνού που υιοθετήθηκε από την 56η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας στις 21 Μαΐου 2003. Στο προϊόμιο της συμβάσεως αυτής αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι τα συμβαλλόμενα μέρη απηχούν «την ανησυχία της διεθνούς κοινότητας για τις καταστρεπτικές επιπτώσεις που έχουν η κατανάλωση καπνού και η έκθεση σε καπνό στην υγεία, την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον παγκοσμίως» και ανησυχούν έντονα «για την αύξηση της παγκόσμιας κατανάλωσης και παραγωγής σιγαρέτων και λοιπών προϊόντων καπνού, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και για το σχετικό βάρος που επωμίζονται οι οικογένειες, οι φτωχοί και τα εθνικά συστήματα υγείας» και αναγνωρίζουν ότι «η επιστήμη έχει αποδείξει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι η κατανάλωση καπνού και η έκθεση σε καπνό προκαλούν θάνατο, ασθένειες και αναπηρία και ότι υπάρχει χρονική υστέρηση της εκδήλωσης των νόσων που προκαλούνται από τον καπνό έναντι της έκθεσης σε καπνό των άλλων χρήσεων προϊόντων καπνού» και ότι «τα σιγαρέτα και ορισμένα άλλα προϊόντα τα οποία περιέχουν καπνό είναι ειδικά επεξεργασμένα ώστε να δημιουργούν και να διατηρούν εξάρτηση και ότι ο καπνός που παράγουν και πολλές από τις ενώσεις που περιέχουν είναι φαρμακολογικά ενεργές, τοξικές, μεταλλοξογόνες και καρκινογόνες ουσίες, και ότι η εξάρτηση από τον καπνό έχει καταταχθεί χωριστά ως διαταραχή στις σημαντικότερες διεθνείς

ταξινομήσεις νόσων». Στη διάταξη του άρθρου 3 της κυρωθείσης με τον ανωτέρω νόμο συμβάσεως ορίζεται ότι: «Σκοπός της παρούσας Σύμβασης και των πρωτοκόλλων της είναι να προστατεύσουν τη σημερινή και τις μελλοντικές γενεές από τις καταστρεπτικές επιπτώσεις που έχουν η κατανάλωση καπνού και η έκθεση σε καπνό στην υγεία, την κοινωνία, την οικονομία και το περιβάλλον παρέχοντας ένα πλαίσιο εφαρμογής μέτρων για τον έλεγχο του καπνού από τα Συμβαλλόμενα Μέρη σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο με σκοπό τη διαρκή και ουσιαστική μείωση της κυριαρχίας της χρήσης του καπνού και της έκθεσης σε καπνό». Τέλος, στη διάταξη του άρθρου 14 της συμβάσεως ορίζεται ότι: «1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα αναπτύξει και θα διαδώσει κατάλληλες, συνολικές και ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές βάσει επιστημονικών αποδείξεων και άριστων πρακτικών, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες και προτεραιότητες, και θα λάβει αποτελεσματικά μέτρα για την προώθηση της διακοπής της χρήσης του καπνού και την παροχή επαρκούς περιθαλψης σε όσους πάσχουν από εξάρτηση από τον καπνό. 2. Για το σκοπό αυτό, κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος θα προσπαθήσει: α) να σχεδιάσει και να εφαρμόσει αποτελεσματικά προγράμματα με στόχο την προώθηση της διακοπής της χρήσης καπνού σε χώρους όπως εκπαιδευτικά ιδρύματα, νοσηλευτικά ιδρύματα, χώροι εργασίας και άθλησης β) ...».

7. Επειδή, με το άρθρο 3 του ν. 3730/2008 (Α' 262), όπως το άρθρο αυτό ίσχυε στην αρχική μορφή του, ορίσθηκαν τα εξής: «1. Εκτός από όσες απαγορευτικές ή περιοριστικές διατάξεις ισχύουν και εφαρμόζονται ήδη, απαγορεύεται πλήρως, από 1ης Ιουλίου 2009, το κάπνισμα και η κατανάλωση προϊόντων καπνού στους ακόλουθους χώρους: α) σε όλους τους δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, κλειστούς ή στεγασμένους, που χρησιμοποιούνται για την παροχή εργασίας, εξαιρουμένων των χώρων που ειδικά θα προβλεφθούν για τους καπνιστές από την κατά περίπτωση αρμόδια αρχή ή όργανο... β) σε όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ... εξαιρουμένων των εξωτερικών τους χώρων... γ) ... 2. Μετά τη θέση σε ισχύ της απαγόρευσης της προηγούμενης παραγράφου, στους κλειστούς ή στεγασμένους χώρους των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, δύνανται να διαμορφωθούν χώροι καπνιζόντων που διαχωρίζονται από την υπόλοιπη αίθουσα και έχουν ειδικές εγκαταστάσεις εξαερισμού. ... 3. Ειδικά τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος εμβαδού έως 70 τ.μ., της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, χαρακτηρίζονται με απόφαση του ιδιοκτήτη τους, που θα ενσωματώνεται στην άδεια λειτουργίας τους, ως καταστήματα αποκλειστικά για καπνιζόντες ή μη καπνιζόντες. ...». Εν συνεχείᾳ, δημοσιεύθηκε ο νόμος 3868/2010 (Α' 129), με τον οποίο επήλθαν τροποποιήσεις στο άρθρο 3 του ν. 3730/2008. Στην εισηγητική έκθεση του ως άνω νόμου ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Ένα χρόνο μετά την έναρξη ισχύος του ν. 3730/2008 λαμβάνοντας υπόψη την αποκτηθείσα εμπειρία από την έως τώρα εφαρμογή του, την εκδοθείσα σύσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα ζητήματα ελέγχου του καπνού, καθώς και τα αποτελέσματα του Ευρωβαρόμετρου, που αναδεικνύουν την Ελλάδα ως πρώτη χώρα στην κατανάλωση προϊόντων καπνού, κρίνεται σκόπιμη η πλήρης απαγόρευση του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους για την αποτελεσματικότερη προστασία της Δημόσιας Υγείας». Συγκεκριμένα, με την παράγραφο 6 του άρθρου 32 του νόμου καταργήθηκαν οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 3 του ν. 3730/2008, ενώ με το άρθρο 17 παρ. 5 του νόμου τροποποιήθηκε η περίπτωση β' της παραγράφου 1 του ως άνω άρθρου 3 ως εξής: «1. ... απαγορεύεται πλήρως το κάπνισμα και η κατανάλωση προϊόντων καπνού στους ακόλουθους χώρους: α) ... β) σε όλα τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος ... εξαιρουμένων των εξωτερικών τους χώρων, σε περίπτωση που είναι περιμετρικά ανοικτοί σε δύο πλευρές τουλάχιστον. Ως “εσωτερικός χώρος” για την εφαρμογή του παρόντος, νοείται και το αίθριο ή ο χώρος με συρόμενη ή αποσπώμενη οροφή, όπως και κάθε χώρος με σκέπαστρο και ταυτόχρονα κλεισμένος με οποιονδήποτε τρόπο περιμετρικά». Επίσης, με την παράγραφο 11 του άρθρου 17 του ν. 3868/2010 αντικαταστάθηκε το άρθρο 6 του ν. 3730/2008 ως εξής: «1. ... 2. Σε όσους καπνίζουν ή καταναλώνουν προϊόντα καπνού κατά παράβαση του άρθρου 3 επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα (50) έως πεντακόσια (500) ευρώ. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη για το ύψος του επιβαλλομένου προστίμου. 3. Σε κάθε υπεύθυνο διαχειριστής και λειτουργίας των χώρων της πρώτης παραγράφου του άρθρου 3, που ανέχεται την παραβίαση των διατάξεων του άρθρου 3 επιβάλλεται πρόστιμο από πεντακόσια έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ. Η υποτροπή λαμβάνεται υπόψη για το ύψος του επιβαλλομένου προστίμου. Στην τέταρτη υποτροπή ανακαλείται προσωρινά η άδεια λειτουργίας του

καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος με απόφαση της αρχής, η οποία τη χορήγησε, για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών. Στην πέμπτη υποτροπή ανακαλείται οριστικά η άδεια λειτουργίας με απόφαση της αρχής, η οποία τη χορήγησε. 4. ... 6. Με απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Οικονομικών, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και άλλων συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται τα όργανα, η διαδικασία ελέγχου πιστοποίησης των παραβάσεων και επιβολής των πιο πάνω προστίμων, το ύψος των προστίμων, τα κριτήρια επιμέτρησης του ύψους του προστίμου, η διαδικασία είσπραξης των προστίμων, όπως και η διάθεση των εσόδων και κάθε άλλο σχετικό θέμα». Για τη ρύθμιση των σχετικών θεμάτων εκδόθηκε η κ.υ.α. υπ' αριθμ. Γ.Π.οικ.104720/25.8.2010 (Β' 1315). Ακολούθως, με το άρθρο 16 του ν. 4633/2019 «Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), ρυθμίσεις για τα προϊόντα καπνού, άλλα ζητήματα του Υπουργείου Υγείας και λοιπές διατάξεις» (Α' 161) αντικαταστάθηκε εκ νέου το άρθρο 3 του ν. 3730/2008. Η ρύθμιση της περιπτώσεως β' της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου επαναλήφθηκε ως είχε, κατόπιν των τροποποιήσεων που επήλθαν με τον ν. 3868/2010, ενώ με τις παραγράφους 2-4 του ιδίου άρθρου ορίζονται ήδη τα εξής: «2. Ο Υπουργός Υγείας ασκεί την εποπτεία εφαρμογής των διατάξεων περί της ολικής απαγόρευσης του καπνίσματος στους δημόσιους χώρους και σε όλους τους χώρους παροχής εργασίας. 3. Αρμόδιες αρχές για τη διασφάλιση της εφαρμογής του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου ... μέσω της διαπίστωσης των παραβάσεων και της επιβολής κυρώσεων, είναι οι υγειονομικές υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Α' και Β' βαθμού), η δημοτική αστυνομία, οι λιμενικές αρχές στην περιοχή ευθύνης τους, καθώς και το ένστολο προσωπικό της ΕΛ.Α.Σ. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Προστασίας του Πολίτη, Υγείας και Εσωτερικών καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου, διαπίστωσης των παραβάσεων, βεβαίωσης και είσπραξης των σχετικών προστίμων, το ύψος των επιβαλλομένων προστίμων, η διάθεση των εσόδων από τα επιβληθέντα πρόστιμα, και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων, εκτός αν προβλέπεται σχετικώς ειδικότερη εξουσιοδοτική διάταξη». Κατ' επίκληση των ανωτέρω διατάξεων των νόμων 4633/2019 και 3868/2010 εξεδόθη η ήδη προσβαλλόμενη κ.υ.α. υπ' αριθμ. Δ2β/Γ.Π. οικ.80727/15.11.2019. Με την εν λόγω κ.υ.α. εξειδικεύθηκαν οι ρυθμίσεις του νόμου σχετικά με τον καθορισμό των αρμόδιων αρχών και οργάνων ελέγχου για τη διασφάλιση της εφαρμογής του μέτρου της απαγόρευσης του καπνίσματος, τη διαδικασία ελέγχου και πιστοποίησης των παραβάσεων, καθώς και την επιβολή των προβλεπομένων κυρώσεων.

8. Επειδή, συγκεκριμένα, στην παράγραφο 4 του άρθρου 2 της προσβαλλομένης κ.υ.α. ορίζονται τα εξής ως προς τη διαδικασία επιβολής των προστίμων για παράβαση των διατάξεων περί απαγορεύσεως του καπνίσματος: «Σε περίπτωση που διαπιστωθεί παράβαση, συντάσσεται από τα ελεγκτικά όργανα Πράξη Επιβολής Προστίμου ... στην οποία καταχωρούνται τα στοιχεία του παραβάτη ... περιγράφεται η διαπίστωσηίσα παράβαση και αιτιολογείται το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου, στο πλαίσιο του άρθρου 6 του ν. 3730/2008, όπως ισχύει. ... Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την επίδοση της Πράξης Επιβολής Προστίμου, ο ελεγχόμενος δύναται να διατυπώσει γραπτώς τις αντιρρήσεις του στον Προϊστάμενο της υπηρεσίας ή της Αρχής στην οποία ανήκει το όργανο το οποίο διαπίστωσε την παράβαση. Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη αυτή η προθεσμία, το επιβληθέν πρόστιμο οριστικοποιείται. Σε περίπτωση που ο παραβάτης προβάλλει επαρκείς αντιρρήσεις, κατά την έγγραφη αιτιολογημένη κρίση του Προϊστάμενου της υπηρεσίας ή της Αρχής στην οποία ανήκει το όργανο που διαπίστωσε την παράβαση, το πρόστιμο μειώνεται ή απαλείφεται». Περαιτέρω, στην παράγραφο 6 του ιδίου άρθρου ορίζεται ότι: «Για το ύψος του προστίμου κριτήρια αποτελούν: Α. Ο χώρος εντός του οποίου διαπιστώνεται η παράβαση κατά σειρά προτεραιότητας ως ακολούθως: 1. νοσηλευτικά - προνοιακά ιδρύματα..., χώροι υπηρεσιών υγείας, 2. εκπαιδευτικά ιδρύματα, ... 3. πανεπιστημιακά ιδρύματα, ... 4. χώροι αθλητικών εγκαταστάσεων, ... 5. καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, ίντερνετ καφέ, θέατρα, κινηματογράφοι, καζίνο, καταστήματα τυχερών παιγνίων, 6. κέντρα διασκένδασης. Β. Η μη ανάρτηση σήματος για την απαγόρευση του καπνίσματος. ... η μη απομάκρυνση των σταχτοδοχείων. Γ. Η έλλειψη ανταπόκρισης του υπεύθυνου λειτουργίας του καταστήματος σε διαμαρτυρία για την πραγματοποίηση της παράβασης, η παράλειψη πραγματοποίησης συστάσεων στους παραβάτες και η παράλειψη κλήσης των αρμοδίων οργάνων. Δ. Η απουσία συνεργασίας του υπεύθυνου της

επιχείρησης με τα αρμόδια όργανα κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου. Ε. Η υποτροπή, ήτοι η επανάληψη της παράβασης στον ίδιο χώρο. Για την παρούσα ως επαναλαμβανόμενη παράβαση ή υποτροπή νοείται η επανάληψη της ίδιας παράβασης σε μεταγενέστερο χρόνο ή η πλέον της μίας παράβασης των διατάξεων του ν. 3868/2010, όπως ισχύει, που βεβαιώνεται από τις αρμόδιες αρχές στον ίδιο δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο ή στο ίδιο κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος». Ως προς το ύψος των επιβαλλομένων προστίμων, στο άρθρο 3 της κ.υ.α. ορίζονται τα εξής: «1. Τα πρόστιμα που επιβάλλονται ανά περίπτωση είναι: Α. Σε όσους καπνίζουν ή καταναλώνουν καπνικά προϊόντα κατά παράβαση του ν. 3730/2008, όπως ισχύει, επιβάλλεται πρόστιμο για κάθε παράβαση, όπως εξειδικεύεται στον πίνακα 1 της παρούσας, που επισυνάπτεται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της. Β. Σε κάθε υπεύθυνο διαχείρισης και λειτουργίας των χώρων της πρώτης παραγράφου του άρθρου 3 του ν. 3730/2008 ή σε όποιον παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 3730/2008, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, επιβάλλεται πρόστιμο, το ύψος του οποίου είναι από 500 έως 10.000 ευρώ για κάθε παράβαση, όπως εξειδικεύεται στον πίνακα 1 της παρούσας, που επισυνάπτεται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της. Γ. ... 2. Για τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, η παράβαση βεβαιώνεται σε «Βιβλίο Αναφοράς του ν. 3868/2010 και 4633/2019», το οποίο οφείλει να προμηθευτεί και να τηρεί ο υπόχρεος. ... Σε περίπτωση που διαπιστώνεται υποτροπή σε επανέλεγχο, αυτή λαμβάνεται υπόψη για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου για κάθε παράβαση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στους συνημμένους πίνακες. ... Σε περίπτωση διαπίστωσης τέταρτης παράβασης σε χώρο ή κατάστημα, ... η αρμόδια Αρχή Ελέγχου πέραν του νέου προστίμου που θα επιβάλλει, κοινοποιεί εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών την Πράξη Επιβολής Προστίμου στην Ε.Α.Δ. για ενημέρωσή της και στις αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που είναι αρμόδιες για την έκδοση της άδειας λειτουργίας του καταστήματος, προκειμένου με σχετική απόφασή τους εντός διαστήματος δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη μέρα που θα ενημερωθούν, να προβούν σε προσωρινή σφράγιση του καταστήματος για χρονικό διάστημα δέκα (10) ημερών. Σε περίπτωση διαπίστωσης πέμπτης παράβασης, η αρμόδια ελεγκτική αρχή πέραν του προστίμου, που θα επιβάλλει, κοινοποιεί εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών την Πράξη Επιβολής Προστίμου στην Ε.Α.Δ. για ενημέρωσή της και στις αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που είναι αρμόδιες για την έκδοση της άδειας λειτουργίας του καταστήματος, προκειμένου με σχετική απόφασή τους εντός διαστήματος δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη μέρα που θα ενημερωθούν, να προβούν σε οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας και οριστική σφράγιση του καταστήματος. 3. ... 4. Τα επιβαλλόμενα πρόστιμα του Πίνακα 1 δεν μπορούν να υπερβούν τα οριζόμενα κατά περίπτωση ανώτερα ποσά. 5. ....». Στον δε επισυναπτόμενο στην προσβαλλόμενη κ.υ.α. Πίνακα 1 καθορίζονται τα επιβαλλόμενα ποσά προστίμων για κάθε περίπτωση παραβάσεως. Οι περιπτώσεις αυτές διακρίνονται ανάλογα με τον χώρο, στον οποίο διαπιστώνεται η παράβαση. Ειδικώς για τις παραβάσεις που διαπιστώνονται σε κλειστούς χώρους υγειονομικού ενδιαφέροντος το ύψος του προστίμου καθορίζεται σε εκατό (100) ευρώ για τους καπνιστές, ενώ για τους υπευθύνους διαχείρισης των χώρων, το καθοριζόμενο ύψος προστίμου διαφοροποιείται ανάλογα με την έκταση του χώρου, προβλέπεται δε κλιμάκωση αυτού σε περίπτωση υποτροπής. Συγκεκριμένα, προκειμένου για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος εκτάσεως κάτω των 100 τ.μ., προβλέπεται για τον υπεύθυνο διαχείρισης πρόστιμο 500 ευρώ για την πρώτη διαπιστούμενη παράβαση, ενώ σε περίπτωση που διαπιστωθεί επανάληψη της παραβάσεως για δεύτερη, τρίτη, τέταρτη και πέμπτη φορά, επιβάλλεται, αντιστοίχως, πρόστιμο ύψους 1.000, 2.000, 4.000 και 8.000 ευρώ (για την τέταρτη και πέμπτη παράβαση προβλέπεται, επίσης, αντιστοίχως, και προσωρινή σφράγιση και οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας). Προκειμένου περί καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος εκτάσεως άνω των 100 τ.μ. και έως 300 τ.μ., επιβάλλεται πρόστιμο, κλιμακούμενο σε περίπτωση υποτροπής, ύψους 2.000, 4.000, 6.000, 8.000 και 10.000 ευρώ, για την πρώτη έως και την πέμπτη διαπιστούμενη παράβαση, αντιστοίχως. Τέλος, προκειμένου περί καταστημάτων εκτάσεως άνω των 300 τ.μ. το ύψος του προστίμου καθορίζεται, βάσει της υποτροπής, σε 6.000, 7.000, 8.000, 9.000 και 10.000 ευρώ, αντιστοίχως.

9. Επειδή, η επιβληθείσα με τη ρηθείσα διάταξη του άρθρου 16 του ν. 4633/2019 (άρθρο 3 του ν. 3730/2008) απόλυτη απαγόρευση του καπνίσματος στους εσωτερικούς χώρους των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος συνιστά σημαντικό περιορισμό αφ' ενός μεν στην ελευθερία των

ανθρώπων οι οποίοι επιλέγουν να καπνίζουν (ανεξαρτήτως του ότι το δικαίωμα στο κάπνισμα δεν περιλαμβάνεται στις εκφάνσεις της ιδιωτικής ζωής που τυγχάνουν συνταγματικής προστασίας), αφ' ετέρου δε στην ελευθερία ασκήσεως του επαγγέλματος των ιδιοκτητών των ανωτέρω καταστημάτων, υπό την έννοια ότι αυτοί στερούνται της δυνατότητας να επιτρέπουν, σε όσους πελάτες τους το επιθυμούν, να καπνίζουν εντός των καταστημάτων τους, με συνέπεια να υφίστανται διαρροή της πελατείας τους, κατά το μέρος που αυτή αποτελείται από καπνιστές. Όπως έχει όμως κριθεί (βλ. ΣτΕ 4171-2/2012 επταμ.), το μέτρο αυτό, στηριζόμενο και στη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 3 του Συντάγματος, δεν αντίκειται στη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος, καθ' όσον συνιστά θεμιτό περιορισμό της ελευθερίας εν γένει και της επαγγελματικής ελευθερίας των ιδιοκτητών καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος ειδικότερα, η φύση δε αυτού δεν καθιστά αδύνατη ή ιδιαιτέρως δυσχερή την άσκηση της σχετικής επαγγελματικής δραστηριότητας. Τούτο, διότι επιβάλλεται κατά τρόπο γενικό και αντικειμενικό, τελεί δε σε συνάφεια προς το αντικείμενο της ρυθμίσεως και τον επιδιωκόμενο με αυτή σκοπό δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος συνίσταται στην προστασία των πολιτών από τους κινδύνους που εγκυμονεί το κάπνισμα – σύμφωνα με την απολύτως κρατούσα επιστημονική άποψη – για την υγεία τους, τόσο των καπνιζόντων, όσο και, κυρίως, εκείνων που υφίστανται τις επιδράσεις του καπνίσματος σε κλειστούς χώρους. Περαιτέρω, η ρυθμιστική αυτή επέμβαση του νομοθέτη δικαιολογείται και από την ανάγκη της προστασίας και της μη περαιτέρω επιβαρύνσεως του συστήματος της κοινωνικής ασφαλίσεως των πολιτών, το οποίο κατοχυρώνεται από τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 5 του Συντάγματος, από τις δαπάνες, στις οποίες θα υποβληθεί το εν λόγω σύστημα για την αντιμετώπιση των ασθενειών που προκαλούνται από το κάπνισμα, δεδομένου ότι, όπως αναφέρεται και στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το κάπνισμα των ετών 2008-2012, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, 3,5 εκατομμύρια θάνατοι ετησίως σε παγκόσμιο επίπεδο οφείλονται στο κάπνισμα, ενώ στο ίδιο σχέδιο επισημάνονται οι κίνδυνοι που εγκυμονεί το παθητικό κάπνισμα για την υγεία των πολιτών. Περαιτέρω, ο ρηθείς περιορισμός δεν είναι από τη φύση του προφανώς ακατάλληλος για την επίτευξη του προαναφερθέντος σκοπού δημοσίου συμφέροντος, ενώ δεν βαίνει πέραν του βαθμού που είναι αναγκαίος για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού. Αντιθέτως, ο εν θέματι περιορισμός παρίσταται ως πρόσφορος και αναγκαίος για την επίτευξή του, εφ' όσον τα ηπιότερα μέσα, τα οποία ετέθησαν σε εφαρμογή, κρίθηκαν από τον νομοθέτη απρόσφορα να υπηρετήσουν τον σκοπό αυτόν. Πράγματι, εκ της κτηθείσης εμπειρίας από την εφαρμογή του προηγούμενου νομοθετικού καθεστώτος (άρθρο 3 του ν. 3730/2008, ως είχε στην αρχική μορφή του), με το οποίο θεσπίζονταν εξαιρέσεις από την απαγόρευση του καπνίσματος στους κλειστούς χώρους των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (δυνατότητα χαρακτηρισμού καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος έως 70 τ.μ. ως καταστημάτων προοριζόμενων αποκλειστικά για καπνίζοντες ή μη καπνίζοντες, δυνατότητα διαμορφώσεως, εντός του ίδιου καταστήματος, χώρων καπνιζόντων διαχωρισμένων από την υπόλοιπη αίθουσα με ειδικές εγκαταστάσεις εξαερισμού), καταδεικνύεται ότι ο ανωτέρω περιορισμός κινείται εντός των ορίων που χαράσσει η συνταγματική αρχή της αναλογικότητας. Το δε Συμβούλιο της Επικρατείας καταλήγει σε κρίση περί αντισυνταγματικότητας νομοθετικού μέτρου βάσει της αρχής αυτής, μόνον αν είναι κατάδηλο ότι το μέτρο αυτό είναι ή από τη φύση του ακατάλληλο ή κατά τα δεδομένα της κοινής πείρας απρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου από τον νόμο σκοπού δημοσίου συμφέροντος, όχι δε και όταν μπορεί να αμφισβητηθεί η σκοπιμότητα απλώς του μέτρου, κρίση η οποία εκφεύγει της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου. Εν όψει των ανωτέρω, είναι απορριπτέα τα προβαλλόμενα από το αιτούν σωματείο ότι το επίμαχο μέτρο αντίκειται στα άρθρα 2 παρ. 1, 5 παρ. 1 και 25 παρ. 1 του Συντάγματος, διότι συνιστά υπέρμετρο και δυσανάλογο περιορισμό της επαγγελματικής ελευθερίας των εκμεταλλευομένων καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος, καθ' όσον ο επιδιωκόμενος σκοπός θα μπορούσε να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα, δεδομένου ότι τα ηπιότερα μέσα, στο οποία αναφέρεται το αιτούν, όπως εκείνα που είχαν θεσπισθεί κατά την προϊσχύσασα ρύθμιση περί απαγορεύσεως του καπνίσματος στους χώρους των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, κατά την εφαρμογή τους δεν απεδείχθησαν επαρκώς αποτελεσματικά για την επίτευξη του επιδιωκού σκοπού του. Ούτε, άλλωστε, θεμελιώνεται παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, ότως αβασίμως ισχυρίζεται το αιτούν, εκ του γεγονότος ότι, ειδικώς για τα αεροδρόμια, ο νόμος προβλέπει τη διαμόρφωση χώρων για τους καπνιστές. Τούτο διότι πρόκειται περί όλως εξαιρετικής

ρυθμίσεως, η οποία δικαιολογείται από τις ειδικές συνθήκες που χαρακτηρίζουν την παραμονή στα αεροδρόμια χάριν των αναγκών εξυπηρέτησης του μεταφορικού έργου. Συνεπώς, δεν υφίσταται ταυτότητα συνθηκών σε σχέση με τη λειτουργία των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

10. Επειδή, το αιτούν προβάλλει, περαιτέρω, ότι η επίμαχη ρύθμιση πλήττει ιδιαιτέρως τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος που δεν διαθέτουν τραπεζοκαθίσματα στους εξωτερικούς τους χώρους, ενώ η ανάπτυξη τραπεζοκαθίσματων στους πέριξ του καταστήματος χώρους συνεπάγεται δυσανάλογα μεγάλη δαπάνη, λόγω της υποχρέωσης καταβολής επιπλέον δημοτικών τελών. Η απόλυτη απαγόρευση, όμως, του καπνίσματος στους εσωτερικούς χώρους των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος συνιστά περιορισμό στην επαγγελματική ελευθερία όλων ανεξαιρέτως των επιχειρηματιών που διατηρούν τέτοιας κατηγορίας επιχειρήσεις, ενώ η δυνατότητα ανάπτυξης τραπεζοκαθίσματων στους εξωτερικούς χώρους των καταστημάτων αυτών αποτελεί τυχαίο και ενδεχόμενο γεγονός, σχετίζεται δε με την εν τοις πράγμασι εφαρμογή της εν λόγω απαγορεύσεως, καθώς και με τις επιχειρηματικές αποφάσεις κάθε εκμεταλλευόμενου κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος σχετικά με τις ευνοϊκότερες συνθήκες άσκησης της σχετικής δραστηριότητας και, ως εκ τούτου, δεν επηρεάζει τις προϋποθέσεις θεσπίσεως της επίμαχης ρυθμίσεως ή την κρίση περί της συνταγματικότητας αυτής (βλ. ΣτΕ 4172/2012). Ομοίως δεν ασκούν επιφροή στην κρίση περί της συνταγματικότητας της απαγορεύσεως του καπνίσματος στους εσωτερικούς χώρους καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος οι λοιπές περιστάσεις που συνδέονται με την εν τοις πράγμασι εφαρμογή του μέτρου, στις οποίες αναφέρεται το αιτούν με το από 9.3.2020 υπόμνημά του, όπως η ενδεχόμενη συγκέντρωση καπνιστών σε κεντρικές ή συνοικιακές οδούς εκτός του καταστήματος και τα συναφή προβλήματα που είναι ενδεχόμενο να δημιουργηθούν, δεδομένου ότι πρόκειται περί παρεπομένων, τυχαίων και όλως δευτερευουσών συνεπειών, οι οποίες μπορούν να αντιμετωπισθούν με τη λήψη καταλλήλων γενικών μέτρων.

11. Επειδή, όπως έχει κριθεί (βλ. ΣτΕ 990/2004 Ολομ., 3474/2011 Ολομ., 2276/2012, 2151/2017, 2383/2018 κ.ά.), ένα μέτρο που προβλέπεται από διάταξη νόμου ως κύρωση για παράβαση διάταξης τότε μόνον αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, όταν από το είδος του ή τη φύση του είναι προδήλως ακατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού ή όταν οι δυσμενείς συνέπειες του μέτρου τελούν σε προφανή δυσαναλογία ή υπερακοντίζουν τον επιδιωκόμενο σκοπό.

12. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 της προσβαλλομένης κ.υ.α. σε συνδυασμό και με τα προβλεπόμενα στον Πίνακα 1 που επισυνάπτεται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής, συνάγεται ότι το ύψος των επιβαλλομένων προστίμων κατά κατηγορία παραβάσεως και κατά κατηγορία παραβάτη καθορίζεται επακριβώς στον ως άνω πίνακα, κατ' εξειδίκευση των κριτηρίων που παρατίθενται στην παράγραφο 6 του άρθρου 2 της εν λόγω κ.υ.α., εντός του πλαισίου της παρασχεθείσης εξουσιοδοτήσεως. Η πράξη δε επιβολής του προστίμου συντάσσεται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και κοινοποιείται στον ελεγχόμενο, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να υποβάλει εγγράφως αντιρρήσεις ενώπιον του Προϊσταμένου της υπηρεσίας ή της Αρχής, στην οποία υπάγεται το ελεγκτικό όργανο. Ο Προϊσταμένος εξετάζει τις τυχόν υποβληθείσες αντιρρήσεις και κρίνει, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς, αν στοιχειοθετείται πράγματι η παραβάση καθώς και αν συντρέχει περίπτωση υποτροπής, και οριστικοποιεί το ύψος του επιβληθέντος προστίμου ή, αν τυχόν κρίνει τις αντιρρήσεις ως βάσιμες, μειώνει – σε περίπτωση, λόγου χάριν, εσφαλμένης επαυξήσεως του προστίμου λόγω υποτροπής – ή απαλείφει το πρόστιμο. Εξ άλλου, στον Πίνακα 1 προβλέπεται συγκεκριμένα το ύψος του προστίμου που επιβάλλεται για κάθε κατηγορία παραβάσεως, εντός των καθοριζόμενων στον νόμο ορίων, το ύψος δε αυτό διαφοροποιείται ανάλογα με την, κατά την εκτίμηση του κανονιστικού νομοθέτη, βαρύτητα κάθε κατηγορίας παραβάσεως (η οποία συναρτάται με το είδος του χώρου, στον οποίο διαπιστώνεται η τέλεση αυτής), αλλά και βάσει εκτιμήσεων συνδεομένων με τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και του επαρκώς αποτρεπτικού χαρακτήρα των επιβαλλομένων κυρώσεων. Περαιτέρω, η βαρύτητα της παραβάσεως αξιολογείται, από τον κανονιστικό νομοθέτη, διαφορετικά ανάλογα με την ιδιότητα του παραβάτη, αν πρόκειται, δηλαδή, για τον καπνιστή ή για τον υπεύθυνο διαχείρισης του σχετικού χώρου, αναλόγως δε διαφοροποιείται και το ύψος του προστίμου. Η

ανωτέρω ρύθμιση σχετικά με τα ποσά των επιβλητέων προστίμων δεν παρίσταται προδήλως απρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού του νόμου, ούτε, άλλωστε, το ύψος των επιβαλλομένων στους υπευθύνους διαχείρισης των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος προστίμων, το οποίο κλιμακώνεται με κριτήριο την υποτροπή και την έκταση των εν λόγω καταστημάτων, υπερακοντίζει τον επιδιωκόμενο σκοπό δημοσίου συμφέροντος που συνδέεται με την προστασία της δημόσιας υγείας. Κατά τα λοιπά, η εκτίμηση της σκοπιμότητας των σχετικών κανονιστικών ρυθμίσεων εκφεύγει του ακυρωτικού ελέγχου. Συνεπώς, οι προβαλλόμενοι ισχυρισμοί, σύμφωνα με τους οποίους η ρύθμιση της προσβαλλομένης κ.υ.α. σχετικά με την κλιμάκωση του ύψους των προστίμων αντίκειται στην αρχή της αναλογικότητας, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Εξ άλλου, εφ' όσον, κατά τα ανωτέρω, τα προβλεπόμενα στον Πίνακα 1 της προσβαλλομένης κ.υ.α. ποσά των επιβλητέων κατά κατηγορία παραβάσεως και κατά παραβάτη προστίμων αφ' ενός μεν καθορίζονται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων συνδεομένων με τη φύση και τις εν γένει συνθήκες τελέσεως κάθε είδους παραβάσεως, αφ' ετέρου δε δεν τελούν σε προφανή δυσαναλογία προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δεν στοιχειοθετείται παράβαση της αρχής της αναλογικότητας, όπως αβασίμως ισχυρίζεται το αιτούν με το από 9.3.2020 υπόμνημά του, εκ του γεγονότος ότι δεν υφίσταται δυνατότητα επιμετρήσεως του προστίμου βάσει των δεδομένων κάθε συγκεκριμένης περίπτωσης (πρβλ. ΣτΕ 3474/2011 Ολομ., 1040/2014, 2301, 2904/2015 κ.ά.). Ούτε, άλλωστε, παραβιάζεται το δικαίωμα των ελεγχομένων προσώπων σε δίκαιη δίκη, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 παρ. 1 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Ε.Σ.Δ.Α., ν.δ. 53/1974, Α' 256), όπως ισχυρίζεται το αιτούν, δεδομένου ότι κατά των πράξεων επιβολής προστίμου χωρεί η άσκηση προσφυγής ενώπιον του αρμοδίου διοικητικού δικαστηρίου και, συνεπώς, εξασφαλίζεται πλήρως η δυνατότητα δικαστικού ελέγχου, δεν στερείται δε ο ενδιαφέρομενος του δικαιώματος παροχής έννομης προστασίας ως εκ του ότι το δικαστήριο δεν διαθέτει εξουσία επιμετρήσεως του προστίμου, εφ' όσον, θεμιτώς κατά το Σύνταγμα, σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, ούτε η αρχή που εξέδωσε την ελεγχόμενη πράξη, έχει αρμοδιότητα προσδιορισμού του προστίμου αναλόγως των συνθηκών της συγκεκριμένης περιπτώσεως (βλ. ΣτΕ 3173/2014 Ολομ., 1040/2014, 2402/2010 επταμ.).

13. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η κρινομένη αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

Διάταυτα

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου.

Επιβάλλει στον αιτούν σωματείο τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται στο ποσό των τετρακοσίων εξήντα (460) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 17 Ιουνίου 2020 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 3ης Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους.

Η Πρόεδρος του Δ' Τμήματος Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Μ. Καραμανώφι. Παπαχαραλάμπους

./.